

BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

Az influenzáról röviden

Az őszi-téli időszakban gyakoriak a különböző vírusok, baktériumok által okozott légúti megbetegedések, amelyek zárt közösségekben, körülírt területeken és országos viszonylatban is, a lakosság körében szétszórtnak, vagy halmozott, esetleg kifejezetten járványos formában fordulnak elő.

Hideg időben többet tartózkodunk zárt, fűtött helyiségekben. A központi fűtés kiszárítja a védekezésben szerepet játszó légúti nyálkahártyákat, a ritkább szellőztetés, az összezártság tovább növeli a fertőződés kockázatát.

Az influenzavírusok, az egyéb légúti fertőzések kórokozóihoz hasonlóan, a köhögés, tüsszögés és beszéd alkalmával keletkező légúti váladékcspepecskék révén, cseppfertőzéssel terjednek. Az influenzavírus kézre, tárgyakra (pl. kilincsre) került vírustartalmú cseppek közvetítésével is képes terjedni.

A zsúfoltság - tömegközlekedés, szórakozóhelyek, váróhelyiségek, kollégiumok - különösen kedvez a fertőzés átvitelének.

Az influenzafertőzések a terjedés gyorsasága tekintetében általában eltérnek az egyéb légúti fertőzésektől. Közösségek (pl. iskolák, munkahelyek, szociális otthonok stb.) tagjainak többsége egyik napról a másikra eshet ágynak az influenza következtében. **A fertőzöttek mintegy 30-40%-a betegszik meg, de a nem megbetegedett fertőzöttek is terjesztik a betegséget.**

A világjárványokat az **A típusú vírus**, illetőleg annak alfajai okozzák. A kisebb járványokat - amelyek hazánkban rendszerint 1-3 évenként a téli vagy a kora tavaszi hónapokban szoktak tömeges megbetegedést okozni - az A-vírus egyik alfaja vagy ritkán B-típusú influenzavírus okozza.

Klinikai szempontból fontos különbség az influenza és egyéb légúti megbetegedések között, hogy az influenza kezdeti tünetei közül a hurutos tünetek hiányoznak. Hirtelen kezdet, magas láz, erős levertség és izomfájdalmak a jellemzők.

A magas láz a várandósok, csecsemők, az idősek és a tartós betegségben szenvedők számára veszélyes: megterheli a szívet, a tüdőt, felboríthatja az anyagcserét (cukorbetegség), de ronthatja a vese- máj- és vérképzőszervi betegségben szenvedők állapotát is.

Gyakrabban lépnek fel szövődmények (hörghurut, tüdőgyulladás) az immungyengességben (daganatos betegek) szenvedőknél, az időseknél és a dohányosoknál.

Megelőzés:

A fertőződés esélye csökkenthető, ha kerüljük a szoros érintkezéseket és betartjuk az általános személyi higiénés szabályokat, különös tekintettel a kézhigiénére, a köhögés-tüsszentés etikettre.

Járványos időszakban kerülni kell a zárt helyeket, nagy létszámú rendezvényeket.

A beteg pár napig maradjon otthon, védje környezetét azzal, hogy zsebkendőbe köhög, tüsszent vagy maszkot hord.

Az influenzát leghatékonyabban védőoltással előzhetjük meg, bár a vírusok állandó átalakulásukkal az ellenük való védekezést jelentősen megnehezítik.

Az influenza elleni oltásoknak az elsőrendű céljuk, hogy egyéni védelmet nyújtsanak különösen azon személyeknek, akiknél egy esetleges influenzavírus-fertőzés alapbetegségük vagy életkoruk miatt súlyos lefolyású lehet.

A védőoltás az idős emberek körében a kórházi felvételek számát 25-39%-kal, a halálozási gyakoriságot 35-57%-kal csökkentheti. Az intézményekben, ápolási otthonokban élő, influenza ellen

oltott idős személyek között a kórházi kezelés gyakorisága felére, a tüdőgyulladás kockázata 60%-kal, a halálozás kockázata 68%-kal csökkenhet.

A kórokozó változékonysága miatt minden évben új oltóanyagot állítanak elő és az oltást minden évben meg kell ismételni. A fejlett országokban évente mintegy 250 millió adag influenza vakcinát használnak fel, figyelembe véve a WHO ajánlásait.

A Magyarországon forgalomban lévő influenzavakcinák kizárólag elölt vírust, vagy annak csupán egy meghatározott részét tartalmazzák, így nem okozhatnak influenzás megbetegedést.

Bács-Kiskun megyében jelenleg nincs influenzajárvány, de a környező országok jelentései alapján, és az influenzavírusok szaporodásának kedvező időjárás következtében várható a megbetegedések számának emelkedése, járvány kialakulása.

Most sem késő kérni az influenza elleni oltás beadását, a védettség 10-14 nap alatt alakul ki.

Ahogy tavaly, idén is 60 ezer adag térítésmentes influenza-elleni oltóanyag érkezett a megyénkbe. Az ingyenes vakcinát ugyanazon csoportok vehetik igénybe, akik az előző szezonban (például a krónikus betegségben szenvedők, a várandós nők, a 65 év feletti, az egészségügyi dolgozók, a szociális intézmények munkatársai, az állattartó telepek dolgozói). **A térítésmentes oltóanyag a házi orvosoktól, foglalkozás-egészségügyi orvosoktól igényelhető.**

Az influenza leggyakoribb szövődménye a tüdőgyulladás. Ezek közül is a leggyakoribb az ún. PNEUMOCOCCUS tüdőgyulladás, mely nem csak a légutak, hanem az egész szervezet súlyos betegségét okozhatja. A pneumococcus baktérium cseppfertőzéssel terjed, és gyakran társul vírusos megbetegedéshez például az influenzához. Az influenza és az influenzaszerű betegségek egyéb kórokozói ugyanis károsítják a nyálkahártyát, és így, más kórokozók átjutását is elősegítik. A beteg állapota is jelzi a másodlagos fertőzést, amely újabb lázkiugrással, hirtelen állapot rosszabbodással, egyre súlyosabb tünetekkel járhat. A tüdőgyulladás lázzal, nehézlégzéssel, gyengeséggel és köhögéssel jár. A vényköteles pneumococcus elleni oltóanyag egyidőben vagy bármilyen időközrel beadható egyéb más védőoltással (pl.: influenza). A védőoltás kiemelten ajánlott a krónikus szív-, tüdő-, vesebetegségben szenvedőknek, cukorbetegnek, léphiányosoknak, immunkárosodottaknak (pl.: daganatos betegeknek), dohányosoknak és a 65 év felettieknek, különös tekintettel az intézeti körülmények között élőkre.

(BKMKH NF Járványügyi Osztály)